

Směrnice Masarykovy univerzity č. 1/2023

OCHRANA PRÁV

(ve znění účinném od 1. dubna 2023)

Respekt k právům člověka a právům vyplývajícím z veřejného zájmu je základem demokratického právního státu. K ochraně těchto práv se Masarykova univerzita hlásí ve svém Etickém kodexu, opatřeních k implementaci HR Award a dalších dokumentech. K tomu, aby byla tato práva na Masarykově univerzitě chráněna účinně, nestranně a efektivně a aby byla zajištěna dostupná pomoc, jakož i ochrana oznamovatelů a obětí zásahů do těchto práv, vydávám podle § 10 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), tuto směrnici:

Článek 1

Úvodní ustanovení

- (1) Tato směrnice upravuje postup při evidenci a vyřizování podání k ochraně práv na Masarykově univerzitě (dále jen „MU“).
- (2) Podáním k ochraně práv podle této směrnice (dále jen „podání“) je oznámení, stížnost nebo petice směřující k ochraně práv dotýkajících se působnosti MU, a to zejména k ochraně:
 - a) práv zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání,
 - b) práv studentů, uchazečů o studium a absolventů
 - c) práv MU,
 - d) před nerovným zacházením a diskriminací,
 - e) před sexuálním obtěžováním,
 - f) akademické integrity,
 - g) práva EU ve smyslu čl. 2 písm. b).
- (3) Podáním není vyjádření názoru, žádost nebo oznámení nesměřující k ochraně práv nebo návrh ke zlepšení činnosti MU nebo její součásti.
- (4) Tato směrnice se nepoužije na vyřízení:
 - a) žádostí o informace nebo stížností podaných podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,
 - b) podání směřujících k ochraně osobních údajů a
 - c) stížností týkajících se voleb do akademických samosprávních orgánů MU a jednotlivých fakult.

Článek 2

Vymezení základních pojmů

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) oznámením – podání, kterým se oznamovatel obrací na MU ve věci porušení svých nebo cizích práv,
- b) oznámením – porušení práva Unie podání obsahující informace o možném protiprávním jednání, které má znaky trestného činu nebo porušuje právní předpis nebo předpis Evropské unie upravující oblasti podle zákona a směrnice (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „směrnice (EU) 2019/1937“),

- c) stížností – podání, jímž se stěžovatel domáhá ochrany svých práv a z něhož je patrné, kdo je činí, jaké věci se týká a co navrhuje. Další náležitosti stížnosti upravuje čl. 8. Stížností je také podání směřující proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu podle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),
- d) peticí – podání ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu dotýkajícího se působnosti MU a směřující k MU v oblasti výkonu státní správy, které splňuje náležitosti stanovené zákonem č. 85/1990 Sb. o právu petičním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právu petičním“),
- e) anonymním podáním – podání, ze kterého není zřejmé, kdo jej činí, zejména proto, že nebylo podepsáno, případně proto, že v něm uvedené identifikační údaje jsou smyšlené anebo nečitelné,
- f) odpovědnou osobou – vedoucí součástí MU, do jejíž působnosti náleží předmět podání. Směřuje-li podání proti osobě nebo činnosti vedoucího součástí MU, je odpovědnou osobou rektor. Směřuje-li oznámení proti rektorovi, je odpovědnou osobou předseda Akademického senátu MU.

Článek 3

Podání

- (1) Podání lze učinit ústně nebo písemně. Písemně lze učinit podání prostřednictvím datové schránky MU, elektronické podatelny MU, centrální podatelny MU nebo poštou na adresu MU. Ústně lze učinit podání do protokolu ochránce práv nebo odpovědné osobě anebo jimi pověřeným osobám.
- (2) Zaměstnanec nebo student, kterému je doručeno písemné podání, je povinen postoupit je ochránce práv nebo odpovědné osobě.
- (3) Podání, které se netýká MU, předá ochránce práv nebo odpovědná osoba příslušnému orgánu nebo osobě.
- (4) Anonymní podání se vyřizuje pouze tehdy, dokládá-li jeho obsah, že došlo k závažnému zásahu do práv dotýkajících se působnosti MU. V ostatních případech se anonymní podání odloží.
- (5) Podání zjevně zneužívající postup podle této směrnice se odloží.
- (6) Podání, které nemá náležitosti podle této směrnice a které nebylo nejpozději do 30 dní doplněno na výzvu toho, kdo podání přijal nebo jej vyřizuje, se odloží.
- (7) Má-li podání náležitosti stížnosti podle čl. 2 písm. c), postupuje se podle čl. 8. Týká-li se podání porušení práva Unie, postupuje se podle čl. 6. Týká-li se podání sexuálního obtěžování, postupuje se podle čl. 7.
- (8) Není-li z obsahu podání zřejmé, zda jde o oznámení, stížnost nebo petici, rozhodne ochránce práv o způsobu jeho vyřízení.

Článek 4

Evidence podání

- (1) Podání a další dokumenty týkající se jejich vyřízení jsou vedeny v Evidenci podání směřujících k ochraně práv (dále jen „evidence podání“).
- (2) Evidence podání je podle [Směrnice MU č. 9/2017 - Správa informačních technologií](#) prvkem IT MU, který spravuje ochránce práv.
- (3) Ochránce práv, odpovědná osoba a osoby, kterým ochránce práv nebo odpovědná osoba udělí přístup k evidenci podání, mají povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se z této evidence dozvěděly.

Článek 5

Oznámení

- (1) Oznámení přijímá a vyřizuje ochránce práv. Kde to obsah oznámení a povaha dotčených práv umožňují, vyřizuje ochránce práv oznámení smírně za užití mediace.
- (2) Ochránce práv podle obsahu oznámení a povahy dotčených práv zajistí ochranu práv oznamovatele a osoby, vůči níž oznámení směřuje. Ochránce práv je podle obsahu oznámení a povahy dotčených práv oprávněn navrhnout odpovědné osobě další opatření k ochraně oznamovatele.
- (3) Vyžaduje-li to obsah oznámení, povaha dotčených práv nebo jsou-li k tomu jiné důvody hodné zvláštního zřetele, navrhne ochránce práv rektorovi ustavení odborné komise k prošetření oznámení, a to včetně jejího složení a způsobu jednání. Rozhodne-li rektor o ustavení této komise, zohlední ochránce její závěry ve stanovisku podle odstavce 4.
- (4) Ochránce vyřídí oznámení vydáním stanoviska, které obsahuje nálezný týkající se dotčených práv. Součástí stanoviska může být:
 - a) závazek mlčenlivosti osobám uvedeným v odstavci 6 vzhledem ke skutečnostem uvedeným ve stanovisku,
 - b) doporučení odpovědné osobě k dalšímu postupu, včetně předložení věci jinému orgánu v rámci MU,
 - c) uložení povinnosti odpovědné osobě informovat ochránce práv o přijatých opatřeních.
- (5) Stanovisko podle odstavce 4 ochránce práv nevydává, lze-li podání vyřídit ústním jednáním nebo jiným vhodným způsobem. V takovém případě pořídí ochránce práv zápis o vyřízení oznámení, který eviduje postupem podle čl. 4.
- (6) Ochránce práv doručí stanovisko podle odstavce 4 nebo zápis podle odstavce 5 oznamovateli a odpovědné osobě. Dalším osobám doručí ochránce práv stanovisko nebo zápis, vyžaduje-li to povaha věci.

Článek 6

Oznámení o porušení práva Unie

- (1) Příslušnou osobou k přijetí a vyřízení oznámení porušení práva Unie je ochránce práv.
- (2) K přijetí a vyřízení oznámení podle odstavce 1 se používá výhradně vnitřní oznamovací systém, který spravuje ochránce práv.
- (3) Není-li postup pro vyřízení oznámení podle odstavce 1 upraven směrnici (EU) 2019/1937 nebo zákonem, použije se pro jeho vyřízení obdobně ustanovení o vyřízení oznámení podle čl. 5.

Článek 7

Oznámení týkající se sexuálního obtěžování

- (1) Oznámení týkající se sexuálního obtěžování přijímá osoba pověřená ochráncem práv nebo odpovědnou osobou a vyřizuje ochránce práv.
- (2) Ochránce práv vyřizuje oznámení podle odstavce 1 smírně za užití mediace, jen pokud s tím souhlasí osoba, u které je důvodné podezření, že mohla být oznámeným jednáním dotčena na svých právech (dále jen „oběť sexuálního obtěžování“).
- (3) Nepodaří-li se ochránci práv zajistit při vyřízení oznámení podle odstavce 1 součinnost oběti sexuálního obtěžování nebo odmítne-li oběť sexuálního obtěžování účast na vyřízení oznámení podle odstavce 1, ochránce práv oznámení odloží. To neplatí, dokládá-li obsah oznámení, že došlo k závažnému zásahu do práv dotýkajících se působnosti MU.
- (4) V ostatním se pro vyřízení oznámení podle odstavce 1 použije obdobně ustanovení o vyřízení oznámení podle čl. 5.

Článek 8

Stížnost

- (1) Stížnost přijímá a vyřizuje odpovědná osoba.
- (2) Stěžovatel ve stížnosti uvede:
 - a) je-li fyzickou osobou, své jméno a doručovací adresu; doručovací adresou může být adresa elektronické pošty v IS MU,
 - b) je-li právnickou osobou, svůj název, sídlo, jméno osoby oprávněné za ni jednat a její doručovací adresu; doručovací adresou může být adresa elektronické pošty v IS MU,
 - c) označení součásti MU, orgánu MU nebo osoby, jimž je stížnost určena,
 - d) datum a podpis.
- (3) Zmocní-li stěžovatel jinou osobu, aby jeho jménem stížnost podala, nebo za něj ve věci stížnosti jednala, přiloží ke stížnosti písemnou plnou moc.
- (4) Odpovědná osoba zajistí podle obsahu stížnosti a povahy dotčených práv ochranu stěžovatele a vhodným způsobem též ochranu práv osoby, vůči níž stížnost směřuje.
- (5) Odpovědná osoba stížnost odloží kromě případů uvedených v čl. 3 odst. 5 a 6 také,
 - a) má-li stěžovatel možnost uplatnit ve věci stížnosti řádný opravný prostředek nebo
 - b) neobsahuje-li opakovaná stížnost téhož stěžovatele ve věci, která již byla vyřízena, nové skutečnosti zakládající důvod pro nové šetření nebo přijetí nových opatření.
- (6) Lhůta k vyřízení stížnosti činí 60 dnů ode dne doručení stížnosti. Tuto lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti. O překročení lhůty informuje odpovědná osoba stěžovatele nejpozději do 60 dnů od doručení stížnosti.
- (7) Odpovědná osoba prošetří obsah stížnosti ve všech bodech, objektivně, nestranně a důkladně. Dá přitom možnost vyjádřit se ke stížnosti stěžovateli a všem osobám, vůči nimž stížnost směřuje. Směřuje-li stížnost k ochraně práv z pracovněprávních vztahů a požádá-li o to stěžovatel, projedná odpovědná osoba obsah stížnosti s odborovou organizací.
- (8) O ústních jednáních týkajících se stížnosti pořídí odpovědná osoba písemný záznam, který obsahuje jména zúčastněných osob, důvod, průběh a výsledek jednání, datum a podpisy zúčastněných osob. Odmítne-li některá ze zúčastněných osob záznam podepsat, poznamená to odpovědná osoba do záznamu s uvedením důvodu odmítnutí.
- (9) Odpovědná osoba eviduje všechny dokumenty týkající se vyřízení stížnosti v evidenci podání.
- (10) Na základě prošetření obsahu stížnosti vyhotoví odpovědná osoba zápis, který obsahuje shrnutí výsledků šetření stížnosti a posouzení její důvodnosti. O vyhotovení zápisu informuje odpovědná osoba ochránce práv.
- (11) Je-li stížnost zcela nebo zčásti důvodná, přijme odpovědná osoba opatření k nápravě. Je-li opatření k nápravě mimo působnost odpovědné osoby, doručí odpovědná osoba návrh opatření k nápravě příslušnému zaměstnanci MU.
- (12) Odpovědná osoba písemně vyrozumí stěžovatele a osoby, vůči nimž stížnost směřuje, o výsledku vyřízení stížnosti. Vyrozumění obsahuje závěry o důvodnosti stížnosti, odůvodnění těchto závěrů a informaci o přijatých nebo navržených opatřeních k nápravě.
- (13) Je-li důvodné podezření, že stížnost nebyla řádně vyřízena, může rektor na návrh stěžovatele nebo z vlastní iniciativy přezkoumat způsob vyřízení stížnosti. O výsledku přezkoumání rektor vhodným způsobem vyrozumí stěžovatele, osobu, vůči které stížnost směřovala, a odpovědnou osobu.

Článek 9

Přijímání a vyřizování peticí

- (1) Petici přijímá ochránce práv a vyřizuje ji odpovědná osoba.
- (2) Odpovědná osoba eviduje všechny dokumenty týkající se vyřízení petice v evidenci podání.
- (3) Odpovědná osoba informuje ochránce práv o odeslání písemné odpovědi ve smyslu § 5 odst. 3 zákona o právu petičním.
- (4) Není-li postup pro vyřízení petice upraven zákonem o právu petičním, použije se pro vyřízení petice přiměřeně ustanovení o vyřízení stížnosti podle čl. 8.

Článek 10

Společná ustanovení

- (1) Při výkonu činností podle této směrnice není ochránce práv nikomu podřízen a není vázán žádnými pokyny. Rektor je oprávněn uložit ochránci práv lhůtu k úkonu podle této směrnice.
- (2) Každý zaměstnanec a student MU je povinen poskytnout ochránci práv vyjádření a součinnost při výkonu činností podle této směrnice. Ochránce práv je oprávněn nahlížet do všech dokumentů zpracovávaných na MU a přistupovat ke všem informačním systémům MU.
- (3) Každý zaměstnanec MU je povinen bez zbytečného odkladu oznámit příslušné odpovědné osobě nebo ochránci práv svůj konflikt zájmů týkající se práv chráněných podle této směrnice.
- (4) Ochránce práv je oprávněn vydávat pokyny a metodiky pro příjem a vyřizování oznámení a metodiky pro příjem a vyřizování stížností a peticí.
- (5) Odpovědná osoba je oprávněna pověřit výkonem činností podle této směrnice další osoby; je přitom povinna zajistit, že se na tyto osoby budou při výkonu činností podle této směrnice vztahovat tytéž závazky jako na odpovědnou osobu.
- (6) Z vyřizování podání podle této směrnice je vyloučen ten, proti komu podání směřuje nebo ten, u něhož je pro jeho poměr k předmětu podání nebo zúčastněným osobám důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. O možném důvodu svého vyloučení je každý povinen informovat ochránce práv. Týká-li se důvod vyloučení ochránce práv, informuje o něm ochránce práv rektora.
- (7) V pochybnostech ohledně vyloučení podle odstavce 6 rozhoduje ochránce práv. Týká-li se vyloučení podle odstavce 6 ochránce práv, rozhoduje rektor.
- (8) Povinnosti mlčenlivosti podle této směrnice může toho, komu byla uložena, zbavit ochránce práv nebo rektor.
- (9) Pokud ochránce práv nebo odpovědná osoba rozhodne o odložení podání, vyrozumí o tom bez zbytečného odkladu oznamovatele nebo stěžovatele a osobu, proti které oznámení nebo stížnost směřuje.
- (10) Pro doručování podle této směrnice se použije obdobně ustanovení správního řádu. Doručovat podle této směrnice lze také prostřednictvím spisové služby MU nebo e-mailu IS MU.
- (11) Pro počítání času podle této směrnice se použije obdobně ustanovení správního řádu.

Článek 11

Přechodné ustanovení

Stížnosti, podněty, oznámení a petice doručené před nabytím účinnosti této směrnice se vyřídí podle dosavadních předpisů MU.

Článek 12

Závěrečná ustanovení

- (1) Tato směrnice zrušuje Směrnici rektora č. 3/2008 - Vyřizování a evidence stížností, podnětů a peticí na Masarykově univerzitě, ze dne 9. ledna 2020, účinnou od 13. ledna 2020.
- (2) Výkladem jednotlivých ustanovení této směrnice je pověřen ochránce práv.
- (3) Tato směrnice náleží do oblasti metodického řízení „Ochrana práv“.
- (4) Kontrolu dodržování této směrnice vykonává ochránce práv.
- (5) Tato směrnice nabývá platnosti dnem podpisu.
- (6) Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2023.

podepsáno elektronicky

Martin Baresš
rektor